

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

KLASA: 041-01/22-07/3
URBROJ: 613-13-23-9
Požega, 14. veljače 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Komunalac d.o.o.,
Pakrac
za 2021.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2021.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	15
	Metode i postupci revizije	16
	Nalaz za 2021.	17
	Provedba naloga i preporuka	24
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija društva Komunalac d.o.o., Pakrac (dalje u tekstu: Društvo) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka i Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji istinito i fer iskazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2021. i njegovu financijsku uspješnost za 2021. u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI).

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Društvo nije donijelo strateški plan kojim bi se utvrdili dugoročni ciljevi razvoja Društva te mjere za procjenu uspješnosti ostvarenja zadanih ciljeva, kako je propisano odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Društvo je donijelo Financijski plan, a nije donijelo plan poslovanja za 2021. s planiranim poslovnim aktivnostima i financijskim pokazateljima, planom kadrova i planom kapitalnih ulaganja. Provođenje Financijskog plana Društvo je pratilo mjesечно kroz analitičke evidencije, ali izvješće o ostvarenju financijskog plana za 2021. nije sastavljeno. (točka 1. Nalaza)
- Društvo je na 31. prosinca 2021. u Bilanci iskazalo preneseni gubitak u iznosu od 906.383,00 kn (iz 2019. i prijašnjeg razdoblja) i gubitak tekuće godine u iznosu od 125.719,00 kn. Skupština Društva je u svibnju 2022. donijela odluku o pokriću gubitka za 2021. u iznosu od 125.719,00 kn, koji će se pokriti iz dobiti budućih razdoblja. Ukupni preneseni gubitak u 2022. iznosi 1.032.102,00 kn. Skupština nije donijela konkretne mjere o načinu i dinamici kojom će se pokriti ukupni preneseni gubitak. (točka 3. Nalaza)
- Plan nabave roba, radova i usluga za 2021. nije donesen. Društvo je sektorski naručitelj i obvezno je donijeti plan nabave za poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi.

U Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji se vodi u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske nisu navedeni predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn te nije ažuriran. Navedeni Registar ustrojen je u veljači 2018., a do rujna 2022. unesena su tri ista predmeta nabave (naftni proizvodi i goriva) za postupke javne nabave za koje su ugovori zaključeni u 2018., 2019. i 2020. U 2021. nije bilo provedenih postupaka javne nabave, a podaci o provedenim postupcima jednostavne nabave nisu uneseni u navedeni Registar.

Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2021. nije sastavljeno. Naručitelji su obvezni do 31. ožujka tekuće godine izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu. U 2021. nije bilo provedenih postupaka javne nabave, a podaci o provedenim postupcima jednostavne nabave roba, radova i usluga nisu uneseni u Statističko izvješće o javnoj nabavi putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske.

Društvo vodi evidenciju zaključenih ugovora i izdanih narudžbenica, ali nema cjelovite podatke o vrijednosti nabave putem zaključenih ugovora i narudžbenica.

Rashodi koji podliježu primjeni Zakona o javnoj nabavi u 2021. odnose se na dio drugih vanjskih troškova (usluge tekućeg održavanja, intelektualne, poštanske, telefonske, informatičke, prijevozne, odvjetničke usluge, troškove osiguranja imovine i druge usluge) ostvarene u iznosu od 795.246,00 kn te troškove sirovine i materijala u iznosu od 558.189,00 kn, odnosno ukupno ostvarene rashode u iznosu od 1.353.435,00 kn.

Bez provedenog postupka jednostavne nabave nabavljen je gorivo od lipnja do konca prosinca 2021. u vrijednosti od 130.945,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a prema odredbama Pravilnika za provedbu postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017., trebalo je provesti postupak nabave upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru te odabrati najpovoljnijeg ponuditelja. (točka 4. Nalaza)

Obveze Društva

Društvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostaone i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Društvo je pravni sljednik Komunalnog poduzeća Pakrac, a osnovano je u prosincu 1999. na temelju odluka gradova Pakraca i Lipika o preoblikovanju komunalnog poduzeća u društvo s ograničenom odgovornošću i sporazuma o podjeli imovine. Društvo je u sudski registar Trgovačkog suda u Slavonskom Brodu upisano 25. svibnja 2000. Temeljni kapital iznosi je 25.626.000,00 kn. Osnivači i članovi Društva su gradovi Pakrac i Lipik, svaki s 50,0 % udjela u temeljnog kapitalu Društva.

U skladu s odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18), prema kojima se javni isporučitelj vodne usluge ne može baviti drugim djelatnostima osim javne vodoopskrbe i javne odvodnje, a na temelju Odluke Skupštine od 3. listopada 2014. iz Društva je odvojeno i osnovano novo trgovačko društvo Vode Lipik d.o.o., Pakrac. Istom odlukom Skupštine temeljni kapital Društva smanjen je za 1.000.000,00 kn. Temeljni kapital Društva je u postupku podjele s preuzimanjem smanjen za 14.658.000,00 kn i iznosi 9.968.000,00 kn. Statusna promjena podjele Društva u sudski registar upisana je u studenome 2014. Djelatnosti Društva su opskrba plinom u obvezi javne usluge i tržišne usluge, gospodarenje otpadom, upravljanje grobljima, obavljanje dimnjacijskih poslova te upravljanje više stambenim zgradama. Sjedište Društva je Ulica križnog puta 18, Pakrac.

Društvo je jedini član i osnivač trgovačkog društva Pakrac-Plin d.o.o. koje je 2009. osnovano za djelatnost distribucije prirodnog plina za područje gradova Pakraca i Lipika.

Društvo je obavljalo djelatnost opskrbe prirodnim plinom na distributivnom području operatera distribucijskog sustava Pakrac-Plin d.o.o. Djelatnost opskrbe prirodnim plinom u obvezi javne usluge (za kućanstva) Društvo je obavljalo do konca ožujka 2021. (nakon provedenog natječaja Hrvatske energetske regulatorne agencije za opskrbljivače u obvezi javne usluge u prosincu 2020.), a opskrbu prirodnog plina po tržišnim osnovama za poduzetništvo i kućanstva koja su ugovorila tržišnu uslugu obavljalo je do konca rujna 2021.

Nakon provedene analize tržišta plina u Republici Hrvatskoj i utjecaja na poslovanje društva Pakrac-Plin d.o.o., Društvo je tijekom 2021., zbog neisplativosti održavanja sektora te nekonkurentnosti prema specijaliziranim većim opskrbljivačima, započelo proces prodaje društva Pakrac-Plin d.o.o. Odluke o davanju prethodne suglasnosti na pokretanje i provedbu postupka pronalaska strateškog partnera prodajom 100,0 % poslovnog udjela društva Pakrac-Plin d.o.o. donijelo je Gradsko vijeće Grada Lipika i Grada Pakraca (osnivača Društva). Za sudjelovanje u postupku, interes su iskazala tri trgovačka društva, a obvezujuću ponudu predalo je samo jedno trgovačko društvo. Odlukom Skupštine Društva iz ožujka 2022. dana je suglasnost za kupoprodaju i prijenos poslovnih udjela u trgovačkom društvu Pakrac-Plin d.o.o. nominalnog iznosa od 6.470.800,00 kn koji je prodan za iznos od 3.000.000,00 kn trgovačkom društvu HEP-Plin d.o.o. za distribuciju i opskrbu plinom, Osijek. U svibnju 2022. zaključen je Ugovor o kupoprodaji 100,0 % poslovnog udjela društva Pakrac-Plin d.o.o. te Ugovor o prijenosu poslovnih udjela.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čine dva člana, osnivači Društva (gradonačelnici) i odluke donose jednoglasno. Nadzorni odbor ima pet članova koji su imenovani na četiri godine. Uprava ima jednog člana, direktora, kojeg imenuje i opoziva Skupština. U 2021. i u vrijeme obavljanja revizije direktor je Josip Bišćanin, dipl. ing. stroj.

Za obavljanje djelatnosti u 2021. ustrojene su organizacijske jedinice: Uprava – direktor Društva, knjigovodstveno-računovodstveni sektor te građevinsko-komunalni pogon. Koncem 2021. Društvo je imalo 29 zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zloupotrebe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja.

U cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola, donesena je Mapa procesa u okviru Projekta finansijskog upravljanja i kontrola iz 2016., koja sadrži opis procesnog modela pomoću kojega se prati i nadzire devet poslovnih procesa radi njihova kontinuiranog poboljšanja.

Odlukom direktora iz prosinca 2017. imenovana je koordinatorica za razvoj sustava unutarnjih kontrola, koja operativno provodi aktivnosti koordinacije vezane za razvoj sustava unutarnjih kontrola, sastavlja izvješća o funkciranju sustava unutarnjih kontrola te obavlja ostale zadaće propisane odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Navedenom Odlukom utvrđena je odgovornost za funkciranje unutarnjih kontrola, a svaki zaposlenik u skladu sa zadacima radnog mesta ima određenu razinu odgovornosti i razmјerno tome sudjeluje u provođenju unutarnje kontrole. Odluka kojom su imenovane osobe odgovorne za kontrolu (likvidaturu) dokumentacije donesena je u veljači 2020.

Društvo vodi propisane poslovne knjige te koristi informatičke programe za računovodstveni sustav. Poslovni događaji evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju kontroliranih i ovjenjenih knjigovodstvenih isprava, a iznosi na računima glavne knjige za 2021. istovjetni su iznosima iskazanima u finansijskim izještajima. Za potpisivanje dokumentacije na temelju koje se provode finansijske transakcije utvrđene su ovlaštene osobe. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti, službenik za informiranje, osoba za zaštitu osobnih podataka te osoba za zaštitu dostojanstva radnika. Isto tako, Društvo je u 2021. primjenjivalo odredbe Kolektivnog ugovora iz 2001. (čiji je sastavni dio Katalog poslova, odnosno radnih zadataka) te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave iz 2017. Novi Kolektivni ugovor te Pravilnik o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mesta na temelju odredaba Zakona o radu (Narodne novine 93/14, 127/17 i 98/19) doneseni su u siječnju 2022.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18), čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru finansijskim planom utvrđenih sredstava.

Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Uz Izjavu se prilaže i Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, planovi otklanjanja slabosti i nepravilnosti, izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine i mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini.

Direktor Društva je u veljači 2022. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2021. te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za 2020.), u kojoj se navodi da su u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava na temelju popunjeno Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za 2021. u području izvještavanja (koje se odnosi na sastavljanje izvještaja o provedbi godišnjeg programa rada i finansijskog plana) i u području transparentnosti (koje se odnosi na objavljivanje podataka i informacija na mrežnim stranicama sukladno odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)). U Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2021. utvrđene slabosti planiraju se otkloniti do konca 2022.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), Društvo nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju s obzirom na to da ima godišnje prihode manje od 400.000.000,00 kn.

Tijekom 2021. direktor Društva redovito je informirao članove Nadzornog odbora na održanim sjednicama o stanju Društva te je sastavio Izvješće o poslovanju Društva za 2021., u kojem su navedeni rezultati poslovanja, glavni rizici i nesigurnosti te značajnija ulaganja.

Planiranje

Društvo je u prosincu 2020. donijelo Financijski plan za 2021., uz suglasnost Nadzornog odbora. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 8.343.368,00 kn, rashodi u iznosu od 8.446.716,00 kn te je planiran gubitak u iznosu od 103.348,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi planirani su od opskrbe plinom u iznosu od 2.525.744,00 kn, odlaganja komunalnog otpada (kućanstva) u iznosu od 2.220.000,00 kn, odlaganja komunalnog otpada (pravne osobe) u iznosu od 877.999,00 kn, distribucije plina u iznosu od 474.384,00 kn te održavanja groblja u iznosu od 420.000,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi planirani su za nabavu plina u vrijednosti od 2.219.774,00 kn, troškove zaposlenih u iznosu od 2.214.999,00 kn, troškove amortizacije u iznosu od 656.400,00 kn, naknade za distribuciju plina u iznosu od 677.443,00 kn, troškove prijevoza na posao i s posla u iznosu od 228.000,00 kn, gorivo u iznosu od 175.000,00 kn te prehranu radnika u iznosu od 149.000,00 kn. U Financijskom planu prihodi i rashodi su planirani po vrsti prihoda i rashoda.

Prema financijskim izvještajima za 2021., prihodi su ostvareni u iznosu od 9.390.289,00 kn, što je 1.046.921,00 kn ili 12,5 % više u odnosu na planirane. Rashodi su ostvareni u iznosu od 9.516.008,00 kn, što je 1.069.292,00 kn ili 12,7 % više u odnosu na planirane te ostvareni gubitak iznosi 125.719,00 kn.

Vrijednosno značajnija odstupanja prihoda u odnosu na Financijski plan odnose se na prihode od opskrbe plinom koji su 605.564,00 kn ili 24,0 % veći te prihode od distribucije plina koji su 126.459,00 kn ili 26,6 % veći. Vrijednosno najznačajnije odstupanje rashoda u odnosu na Financijski plan odnosi se na rashode za nabavu plina koji su 618.974,00 kn ili 27,9 % veći.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20) i Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 86/15, 105/20 i 9/21 – ispravak). Prema odredbama Zakona o računovodstvu, Društvo je razvrstano u male poduzetnike. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji te su objavljeni u Registru godišnjih financijskih izvještaja.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 9.390.289,00 kn, rashodi u iznosu od 9.516.008,00 kn te gubitak u iznosu od 125.719,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni prihodi	13.891.202,00	9.376.415,00	67,5
1.1.	Prihodi od prodaje	12.941.623,00	8.440.679,00	65,2
1.2.	Drugi poslovni prihodi	949.579,00	935.736,00	98,5
2.	Financijski prihodi	21.909,00	13.874,00	63,3
	Ukupni prihodi	13.913.111,00	9.390.289,00	67,5

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od prodaje u iznosu od 8.440.679,00 kn ili 89,9 %, dok svi drugi prihodi (drugi poslovni prihodi i financijski prihodi) iznose 949.610,00 kn ili 10,1 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno manje ostvareni su prihodi od prodaje za 4.500.944,00 kn ili 34,8 % zbog prestanka opskrbe prirodnim plinom u obvezi javne usluge (kućanstva) i opskrbi prirodnim plinom krajnjih kupaca na tržištu plina (pravne osobe).

Prihodi od prodaje u iznosu od 8.440.679,00 kn odnose se na prihode od opskrbe plinom u iznosu od 4.086.947,00 kn, odlaganja komunalnog otpada u iznosu od 3.374.369,00 kn te od pružanja drugih usluga u iznosu od 979.363,00 kn.

Prihodi od opskrbe plinom u iznosu od 4.086.947,00 kn odnose se na opskrbu plinom u obvezi javne usluge (kućanstva) u iznosu od 3.047.200,00 kn i opskrbu plinom krajnjih kupaca na tržištu plina (pravne osobe) u iznosu od 1.039.747,00 kn.

Prodajna cijena prirodnog plina utvrđena je za kućanstva, prema Odluci o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2020. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2021. (Narodne novine 16/20) donesenoj na temelju Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (Narodne novine 34/18 i 14/20). Navedenom Odlukom definirana je referentna cijena plina i iznosi 0,1924 kn/kWh, pri čemu cijena nabave plina iznosi 0,1510 kn/kWh, a premija, odnosno fiksni dio referentne cijene plina, iznosi 0,0414 kn/kWh. Za pravne osobe cijena prirodnog plina utvrđena je na temelju cjenika isporučitelja prirodnog plina i kalkulacija Društva. Obračun isporučenog plina obavlja je opskrbljivač na temelju potrošnje plina u obračunskom razdoblju, cijene plina, naknade i ostalih davanja propisanih posebnim propisima. Djelatnost opskrbe i distribucije prirodnog plina obavljalo je trgovacko društvo Pakrac-Plin d.o.o., čiji je osnivač Društvo, u skladu s odredbama Zakona o tržištu plina (Narodne novine 18/18 i 23/20).

Prihodi od odlaganja komunalnog otpada ostvareni su u iznosu od 3.374.369,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu povećani su za 708.107,00 kn ili 26,6 % zbog povećanja cijene prikupljanja komunalnog otpada iz studenoga 2020. Odnose se na prihode od odlaganja komunalnog otpada od kućanstava u iznosu od 2.291.130,00 kn, pravnih osoba u iznosu od 935.958,00 kn, otpadnog papira u iznosu od 109.613,00 kn te druge prihode od odlaganja komunalnog otpada u iznosu od 37.668,00 kn. Javna usluga prikupljanja miješanog, biootpada i reciklabilnog komunalnog otpada dio je cjelovitog sustava gospodarenja otpadom koji je reguliran odredbama Zakona o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21). Društvo obavlja djelatnosti sakupljanja, prijevoza, obrade, zbrinjavanja i druge djelatnosti u sektoru gospodarenja otpadom na područjima gradova Lipika i Pakraca. Društvo u sustavu javne usluge gospodarenja otpadom ima 6 917 korisnika. U sklopu gospodarenja otpadom sakuplja, prevozi i zbrinjava razne vrste otpada (miješani komunalni otpad, biorazgradivi otpad, ostali otpad koji nije biorazgradiv, otpad s pjeskolova, glomazni otpad, papir i karton, plastičnu ambalažu i drugo). Prikupljeni otpad odvozi se na odlagalište Crkvište, na koje je u 2021. odloženo 1 943,77 t miješanog komunalnog otpada. Odvojeno sakupljanje otpada, i to staklene ambalaže, papira i kartona, plastične ambalaže i tekstila, provodi se na području gradova Pakraca i Lipika uz pomoć postavljenih 30 setova „zelenih otoka“ te papira i kartona uz pomoć posebnih spremnika u kućanstvima. Tijekom 2021. Društvo je zaprimilo spremnike za odvojeno prikupljanje plastične ambalaže, volumena 120 l, te je započelo s njihovom distribucijom u svrhu prikupljanja plastične ambalaže na adresi krajnjeg korisnika. Koncem 2017. sve posude s otpadom namijenjene za prikupljanje miješanog komunalnog otpada dobole su čip pomoću kojega se evidentira predaja posuda te je Društvo od 1. ožujka 2018. krenulo s novim načinom evidencije i naplate sakupljanja i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada po volumenu i broju predaja posuda. Društvo je donijelo cjenik javne usluge sakupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada koji je na snazi od 1. studenoga 2020. Cijene u cjeniku navedene su bez poreza na dodanu vrijednost, a na navedene cijene u skladu s tarifnim brojem usluge obračunava se porez na dodanu vrijednost. Na cijenu minimalne javne usluge i na cijenu javne usluge za količinu predanog miješanog otpada obračunava se porez na dodanu vrijednost od 13,0 %, dok se na ostale usluge obračunava porez na dodanu vrijednost od 25,0 %. Cijena javne usluge plaća se radi pokrića troškova u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) i Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (Narodne novine 50/17, 84/19 i 14/20). Cijena javne usluge određuje se sukladno volumenu spremnika za miješani komunalni otpad i broju pražnjenja spremnika. Strukturu cijene javne usluge čine cijena obavezne minimalne usluge, cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada i cijena ugovorene kazne. Cjenik javne usluge sakupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada objavljen je na mrežnim stranicama Društva.

Drugi poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 935.736,00 kn. Odnose se na prijenose s računa odgođenih prihoda (ulaganja koja se godišnje prenose u korist prihoda u visini amortizacije imovine na koju se ulaganje odnosi) u iznosu od 519.665,00 kn, naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja u iznosu od 219.350,00 kn, prihode od računovodstvenih usluga u iznosu od 147.000,00 kn te druge prihode (od najma poslovnog prostora, naplate šteta s osnove osiguranja, poštarine za izvanredne dostave i ostalih prihoda) u iznosu od 49.721,00 kn. Prijenosi s računa odgođenih prihoda u iznosu od 519.665,00 kn odnose se na ulaganja u sanaciju odlagališta otpada Crkvište i nabavljenu opremu iz sredstava potpora koja je stavljena u uporabu.

Financijski prihodi ostvareni su u iznosu od 13.874,00 kn. Odnose se na prihode od zateznih kamata u iznosu od 13.600,00 kn te od redovnih kamata u iznosu od 274,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni rashodi	13.901.795,00	9.515.851,00	68,5
1.1.	Materijalni troškovi	10.061.990,00	5.383.950,00	53,5
1.2.	Troškovi osoblja	2.579.924,00	2.520.434,00	97,7
1.3.	Amortizacija	436.927,00	655.762,00	150,1
1.4.	Drugi troškovi	632.239,00	637.040,00	100,8
1.5.	Vrijednosna usklađenja	64.653,00	167.003,00	258,3
1.6.	Drugi poslovni rashodi	126.062,00	151.662,00	120,3
2.	Financijski rashodi	154,00	157,00	101,9
	Ukupno	13.901.949,00	9.516.008,00	68,5

Vrijednosno značajniji udjel u rashodima imaju materijalni troškovi u iznosu od 5.383.950,00 kn ili 56,6 %, troškovi osoblja u iznosu od 2.520.434,00 kn ili 26,5 %, amortizacija u iznosu od 655.762,00 kn ili 6,9 % te drugi troškovi poslovanja u iznosu od 637.040,00 kn ili 6,7 %. Svi drugi rashodi (vrijednosna usklađenja, drugi poslovni rashodi i financijski rashodi) ostvareni su u iznosu od 318.822,00 kn ili 3,3 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno su značajnije smanjeni materijalni troškovi za 4.678.040,00 kn ili 46,5 %, a odnose se na smanjenje troškova prodane robe (prirodnog plina) te naknade za distribuciju i transport plina zbog prestanka opskrbe prirodnim plinom. Povećani su rashodi amortizacije za 218.835,00 kn ili 50,1 %, najvećim dijelom zbog prijenosa u upotrebu odlagališta otpada Crkvište te pripadajuće opreme za koje se obračunava amortizacija od lipnja 2020.

Materijalni troškovi odnose se na troškove prodane robe (prirodnog plina) u iznosu od 2.838.748,00 kn, druge vanjske troškove u iznosu od 1.987.013,00 kn te troškove sirovine i materijala u iznosu od 558.189,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu troškovi prirodnog plina smanjeni su za 3.599.749,00 kn ili 55,9 %, jer je od listopada 2021. Društvo prestalo obavljati opskrbu prirodnim plinom. Društvo je do konca ožujka 2021. obavljalo opskrbu prirodnim plinom u obvezi javne usluge (za kućanstva), a do konca rujna 2021. obavljalo je tržišnu opskrbu prirodnim plinom. Troškovi prodane robe odnose se na nabavnu vrijednost prirodnog plina za kupce koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom u iznosu od 2.162.844,00 kn i za kupce koji ne koriste javnu uslugu opskrbe plinom (tržišna opskrba) u iznosu od 675.904,00 kn.

Postupak nabave prirodnog plina ne podliježe primjeni Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), jer se radi o robi za daljnju prodaju u skladu s odredbom članka 36. navedenog Zakona. Društvo je s trgovačkim društvom Prvo plinarsko društvo d.o.o. Vukovar u veljači 2020. zaključilo ugovor o prodaji plina opskrbljivaču u obvezi javne usluge te dva dodatka ugovoru u kolovozu i studenome 2020. za razdoblje od početka travnja 2020. do konca ožujka 2021., za kupce koji koriste javnu uslugu opskrbe plinom kategorije kućanstvo. Navedenim ugovorom i dodacima ugovoru utvrđena je isporuka plina u količini od 23 847 000 kWh prirodnog plina po cijeni od 0,1817 kn/kWh za vrijeme trajanja ugovora prema količinama raspoređenim po mjesecima i dnevnoj dinamici isporuke. Za tržišnu opskrbu prirodnim plinom, Društvo je s trgovačkim društvom Prvo plinarsko društvo d.o.o. Vukovar u ožujku 2020. zaključilo okvirni ugovor za prodaju plina u plinskoj godini 2020./2021. Zaključena su i tri dodatka okvirnom ugovoru, u ožujku i studenome 2020. te u siječnju 2021. za nabavu plina u razdoblju od listopada 2020. do konca rujna 2021. Prema prvom dodatku ugovora iz ožujka 2020., ugovorene količine plina su 5 890 000 kWh za navedeno razdoblje, a cijena od 19,76 EUR/MWh (ili 0,01976 EUR/kWh) u protuvrijednosti kuna prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke. Drugim dodatkom ugovoru, za prosinac 2020. ugovorena je dodatna količina od 1 000 000 kWh prirodnog plina po cijeni od 22,15 EUR/MWh (ili 0,02215 EUR/kWh) u protuvrijednosti kuna. Trećim dodatkom okvirnog ugovora, zbog donošenja nove Odluke o iznosu tarifnih stavki za transport plina (Narodne novine 147/20), ugovorena je primjena novih tarifnih stavki i koeficijenata za izračun troška korištenja transportnih kapaciteta na ulazu u transportni sustav Republike Hrvatske. Trošak korištenja transportnih kapaciteta na ulazu u transportni sustav Republike Hrvatske mjesečno je do konca 2020. iznosio 6.555,00 kn, a od početka 2021. do konca rujna 2021. iznosio je 7.400,00 kn uvećano za porez na dodanu vrijednost.

Drugi vanjski troškovi odnose se na naknadu za usluge distribucije i transporta plina u iznosu od 924.117,00 kn, tekućeg održavanja u iznosu od 426.131,00 kn, platnog prometa i banaka u iznosu od 110.754,00 kn, ostale usluge (zdravstvene usluge, analize, zakupnine i slično) u iznosu od 101.414,00 kn, intelektualne usluge (izrada studije o utjecaju trendova tržišta plina 37.750,00 kn, usluge javnog bilježnika 26.548,00 kn, druge intelektualne usluge 11.403,00 kn, usluge vještačenja 10.452,00 kn, zaštite na radu 6.150,00 kn te odvjetničke usluge 3.363,00 kn) u iznosu od 95.665,00 kn, troškove osiguranja imovine u iznosu od 91.979,00 kn (osiguranje prijevoznih sredstava 58.491,00 kn i objekata 33.488,00 kn), poštanske i telefonske usluge u iznosu od 91.156,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 76.553,00 kn, usluge trećih osoba (pranje vozila, oglasi, TV pretplata i drugo) u iznosu od 51.244,00 kn te usluge komercijalne revizije u iznosu od 18.000,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi vanjski troškovi odnose se na usluge distribucije plina i fiksnu mjesečnu naknadu u iznosu od 803.893,00 kn, obračunatu na temelju ugovora o distribuciji plina s društvom Pakrac-Plin d.o.o. iz prosinca 2015. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme, a usluga distribucije plina i fiksna mjesečna naknada obračunana je prema Odluci o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina (Narodne novine 127/17), koju je u prosincu 2017. donijela Hrvatska energetska regulatorna agencija za razdoblje od 2018. do 2021. Za usluge transporta plina ostvareni su troškovi u iznosu od 118.819,00 kn. Transport plina obavljalo je trgovačko društvo Plinacro d.o.o. Zagreb (operator transportnog sustava) na temelju zaključenog ugovora iz kolovoza 2020. Ugovor je zaključen na razdoblje od jedne godine do konca rujna 2021. Ugovorom su uređena prava i obveze u vezi s ugovaranjem standardnih kapacitetnih proizvoda na ulazima i/ili izlazima u Republici Hrvatskoj za vrijeme trajanja ugovora. Cijena usluge transporta plina u 2021. obračunavana je prema Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina (Narodne novine 79/20 i 36/21) i na temelju Odluke o iznosu tarifnih stavki za transport plina, koje je donijela Hrvatska energetska regulatorna agencija. Prema prilogu ugovora, ugovoren stalni kapacitet transportnog sustava u navedenom razdoblju je 7 900 kWh na dan.

Osim naknade za korištenje transportnog sustava, u određenim slučajevima plaća se i naknada za korištenje kapaciteta transportnog sustava iznad ugovorenog kapaciteta (u dalnjem tekstu: naknada za prekoračenje). Naknada za prekoračenje obračunava se prema navedenoj Metodologiji za svaki pojedini plinski dan, a izračunava se prema utvrđenoj formuli. U 2021. obračunana je u iznosu od 42.980,00 kn. Iznos naknade predstavlja sumu svih utvrđenih naknada za prekoračenje na pojedinim ulazima ili izlazima iz transportnog sustava za korisnika za taj plinski dan, koje obračunava operator transportnog sustava. Prekoračenje ugovorenog kapaciteta uzima se u obzir samo ako je pozitivnog predznaka.

Usluge tekućeg održavanja odnose se na popravak i servis teretnih vozila u iznosu od 246.548,00 kn, informatičke usluge u iznosu od 127.463,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na računovodstveni program – korištenje informacijskog sustava 49.200,00 kn, implementaciju i održavanje informacijskog sustava za unos i evidenciju količine otpada, stambenu pričuvu, grobne naknade, dimnjačarske i druge usluge 31.142,00 kn te slanje i zaprimanje e-računa 19.640,00 kn) i druge usluge tekućeg održavanja u iznosu od 52.120,00 kn. Nabava usluga popravka i servisa teretnih vozila obavljana je izravnim ugovaranjem s trgovačkim društvima – ovlaštenim predstavnicima za specijalna teretna vozila. Također, nabava drugih vanjskih usluga obavljana je izravno. S odabranim dobavljačima – pružateljima usluga zaključeni su ugovori ili ispostavljene narudžbenice, a pojedinačne vrijednosti nabave bile su do 70.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Troškovi sirovine i materijala odnose se na troškove energije u iznosu od 253.251,00 kn, utrošenog materijala u iznosu od 229.622,00 kn, sitnog inventara i komunalne opreme u iznosu od 66.208,00 kn te rezervnih dijelova u iznosu od 9.108,00 kn. Vrijednosno značajniji troškovi energije odnose se na troškove goriva u iznosu od 212.065,00 kn.

Troškovi osoblja odnose se na netoplaće u iznosu od 1.675.984,00 kn, troškove poreza i doprinosa iz plaća u iznosu od 487.479,00 kn te doprinose na plaće u iznosu od 356.971,00 kn. Plaće zaposlenika i osnovica za obračun plaća uređeni su odredbama Kolektivnog ugovora iz prosinca 2001. u okviru kojega su prilozi Katalog poslova odnosno radnih zadataka i Tarifa poslova (lista bodova po radnim mjestima). Osnovnu plaću čini zbroj umnoška broja bodova i vrijednosti boda, dodatka na radni staž i dodatka za uvjete rada. Ugovorima o radu utvrđen je pripadajući broj bodova te dodaci radnog mjesta. Prosječna brutoplaća zaposlenika Društva za 2021. iznosila je 6.010,00 kn, a netoplaća 4.656,00 kn. Najviša isplaćena brutoplaća iznosila je 17.158,00 kn, a najniža 4.381,00 kn, dok je najviša netoplaća iznosila 11.645,00 kn, a najniža 3.504,00 kn. Obračun plaća zaposlenicima obavljan je u skladu s ugovorima o radu i propisima.

Rashodi amortizacije odnose se na amortizaciju dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine. Obračun amortizacije obavljen je linearnom metodom primjenom godišnjih amortizacijskih stopa i očekivanim vijekom upotrebe pojedine dugotrajne imovine u okviru porezno dopustivih stopa u skladu s odredbama Zakona o porezu na dobit (Narodne novine 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20). Vrijednosno najznačajniji udjeli imaju rashodi amortizacije za objekt te postrojenja i opremu odlagališta otpada Crkvište u iznosu od 534.892,00 kn ili 81,6 %.

Rashodi za vrijednosno usklađenje odnose se na vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, odnosno otpis utuženih nenaplaćenih potraživanja od kupaca za opskrbu plinom u iznosu od 140.489,00 kn (od građana u iznosu od 138.213,00 kn i od pravnih osoba u iznosu od 2.276,00 kn) te za grobljanske usluge u iznosu od 26.514,00 kn.

Drugi troškovi poslovanja odnose se na prigodne i jubilarne nagrade, božićnice, regres, nagrade i druge naknade zaposlenicima u iznosu od 417.600,00 kn, naknade troškova za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 201.782,00 kn, tečajeve za osposobljavanje, seminare i obrazovanje u iznosu od 13.600,00 kn, članarine u iznosu od 2.758,00 kn te dnevnice za službena putovanja u iznosu od 1.300,00 kn.

Drugi poslovni rashodi odnose se na rashode ugovornih kazni i penala (za plin 42.980,00 kn i naknade šteta na grobljima 4.679,00 kn) u iznosu od 47.659,00 kn, naknade članovima Nadzornog odbora u iznosu od 45.730,00 kn, upravne i sudske troškove i takse u iznosu od 19.647,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 13.009,00 kn, porezno nepriznate rashode u iznosu od 9.491,00 kn, komunalnu, vodnu i druge naknade u iznosu od 8.377,00 kn te ostale rashode u iznosu od 7.749,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 22.364.714,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Aktiva	24.875.385,00	22.364.714,00	89,9
1.	Dugotrajna imovina	20.104.363,00	19.471.334,00	96,9
1.1.	Nematerijalna imovina	9.611,00	5.339,00	55,6
1.2.	Materijalna imovina	14.440.290,00	13.811.533,00	95,6
1.3.	Dugotrajna finansijska imovina	5.654.462,00	5.654.462,00	100,0
2.	Kratkotrajna imovina	4.771.022,00	2.893.380,00	60,6
2.1.	Zalihe	279.843,00	197.017,00	70,4
2.2.	Potraživanja	3.135.214,00	828.623,00	26,4
2.3.	Novac u banci i blagajni	1.355.965,00	1.867.740,00	137,7
II.	Pasiva	24.875.385,00	22.364.714,00	89,9
1.	Kapital i rezerve	9.772.872,00	9.647.153,00	98,7
2.	Kratkoročne obveze	2.236.933,00	371.646,00	16,6
3.	Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	12.865.580,00	12.345.915,00	96,0

Koncem 2021. vrijednost dugotrajne imovine iskazana je u iznosu od 19.471.334,00 kn i u odnosu na stanje iskazano koncem 2020. manja je za 633.029,00 kn ili 3,1 %. Najvećim dijelom odnosi se na materijalnu imovinu u iznosu od 13.811.533,00 kn.

Materijalna imovina odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 12.822.385,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti od 524.763,00 kn, zemljišta u vrijednosti od 286.030,00 kn, alate, pogonski inventar i transportna sredstva u vrijednosti od 114.905,00 kn te ostalu materijalnu imovinu (ovrhom stečeni stan od dužnika) u vrijednosti od 63.450,00 kn. Vrijednosno značajnije smanjenje materijalne imovine u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na smanjenje vrijednosti građevinskih objekata za 441.095,00 kn ili 3,3 % zbog obračunane amortizacije.

Građevinski objekti u vrijednosti od 12.822.385,00 kn odnose se na odlagalište komunalnog otpada i reciklažno dvorište (preneseno u upotrebu u svibnju 2020.) u vrijednosti od 12.278.551,00 kn, upravnu zgradu u vrijednosti od 125.830,00 kn te poslovni prostor s pratećim prostorijama u vrijednosti od 418.004,00 kn.

Postrojenja i oprema u vrijednosti od 524.763,00 kn odnose se na postrojenja i opremu na odlagalištu komunalnog otpada i reciklažnom dvorištu (Crkvište) u vrijednosti od 506.517,00 kn, sustav videonadzora i alarme u vrijednosti od 11.353,00 kn te ostalu opremu u vrijednosti od 6.893,00 kn.

Vrijednost kratkotrajne imovine koncem 2021. u odnosu na stanje iskazano početkom godine manja je za 1.877.642,00 kn ili 39,4 %, najvećim dijelom zbog smanjenja potraživanja za plin jer se Društvo u rujnu 2021. u potpunosti prestalo baviti isporukom plina. Odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 1.867.740,00 kn, potraživanja u iznosu od 828.623,00 kn te vrijednost zaliha u iznosu od 197.017,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 1.867.740,00 kn odnosi se na sredstva na žiroračunima u poslovnoj banci u iznosu od 1.855.317,00 kn, prijelaznom računu u iznosu od 3.000,00 kn i u blagajni u iznosu od 9.423,00 kn. Novčano poslovanje Društva u 2021. odvijalo se putem dva žiroračuna za redovno poslovanje Društva i jednog deviznog računa.

Potraživanja su koncem 2021. iskazana u iznosu od 828.623,00 kn. U odnosu na stanje prethodne godine manja su za 2.306.591,00 kn ili 73,6 %. Vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na potraživanja od kupaca po osnovi prodaje za 2.298.496,00 kn ili 78,5 %. Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu od 628.568,00 kn (umanjeno za vrijednosno usklađenje), potraživanja od Grada Lipika u iznosu od 172.401,00 kn te od države i drugih institucija u iznosu od 27.654,00 kn. Potraživanja od kupaca su koncem 2021. iznosila 1.822.875,00 kn (bruto), a vrijednosno značajnija su potraživanja od građana za odlaganje komunalnog otpada u iznosu od 312.820,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja (sumnjiva i sporna potraživanja) iskazan je u iznosu od 1.194.307,00 kn. Društvo je s dužnicima provelo usklađenje podataka o potraživanjima. Od ukupnih potraživanja u iznosu od 828.623,00 kn, dospjela potraživanja iznose 614.706,00 kn, a do kolovoza 2022. naplaćena su potraživanja u iznosu od 551.556,00 kn ili 66,6 %. Tijekom 2021. dužnicima su upućivane obavijesti o stanju duga pri ispostavljanju računa za obavljene usluge, redovito su upućivane opomene (1 888 opomena) te je pokrenuto 237 ovršnih postupaka u iznosu od 167.003,00 kn. Društvo na zakašnjela plaćanja obračunava zatezne kamate.

Vrijednost zaliha koncem 2021. iznosi 197.017,00 kn. Vrijednosno su najznačajnije zalihe sitnog inventara i komunalne opreme na skladištu u vrijednosti od 99.057,00 kn te sirovina i materijala u vrijednosti od 91.387,00 kn. Druge zalihe odnose se na rezervne dijelove, gorivo i mazivo te ambalažu.

Kapital i rezerve u iznosu od 9.647.153,00 kn odnose se na temeljni kapital u iznosu od 9.968.000,00 kn, preneseni gubitak u iznosu od 906.383,00 kn, kapitalne rezerve u iznosu od 711.065,00 kn, gubitak poslovne godine u iznosu od 125.719,00 kn i rezerve iz dobiti u iznosu od 190,00 kn. Odlukom Skupštine iz svibnja 2022. odlučeno je da će se gubitak za 2021. pokriti iz dobiti budućih razdoblja. U odnosu na stanje početkom godine, vrijednost kapitala nije se mijenjala. U vlasništvu je gradova Lipika 4.984.000,00 kn (50,0 %) i Pakraca 4.984.000,00 kn (50,0 %).

Kapitalne rezerve nastale su zbog smanjenja temeljnog kapitala Društva i pokrića prenesenog gubitka u 2014. na temelju Ugovora o podjeli i preuzimanju društava kapitala (odvajanje s preuzimanjem) iz kolovoza 2014.

Kratkoročne obveze u iznosu od 371.646,00 kn odnose se na obveze prema zaposlenicima (za plaću i naknade) u iznosu od 177.529,00 kn, za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 119.622,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 59.495,00 kn i naknade članovima Nadzornog odbora u iznosu od 15.000,00 kn. Smanjenje u odnosu na prethodnu godinu za 1.865.287,00 kn ili 83,4 % najvećim dijelom odnosi se na obveze prema dobavljačima za nabavu i distribuciju prirodnog plina. Prema starosnoj strukturi obveza na 31. prosinca 2021., sve kratkoročne obveze su nedospjele.

Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u iznosu od 12.345.915,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda ostvarenih od potpora za nabavu dugotrajne imovine. Sredstva su primljena od Grada Pakraca i Grada Lipika te Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za investicijska ulaganja prethodnih godina, kojima je financirana sanacija odlagališta otpada Crkvište s opremom te nabava komunalne opreme i računalnih programa (za evidenciju komunalnog otpada). Navedena sredstva priznaju se kao prihod razdoblja u visini obračunane amortizacije, a za 2021. prihodi od realizacije odgođenih prihoda ostvareni su u iznosu od 519.665,00 kn. U 2021. nije bilo primljenih potpora.

c) Revizija godišnjih finansijskih izvještaja

Neovisni revizor obavio je reviziju godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2021. i sastavio izvješće u svibnju 2022. Revizija godišnjih finansijskih izvještaja obavljena je na temelju Izvještaja o finansijskom položaju (Bilance) na dan 31. prosinca 2021., Računa dobiti i gubitka za 2021. te Bilješki uz finansijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika. Prema mišljenju neovisnog revizora, godišnji finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva koncem 2021. i finansijsku uspješnost za 2021., u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima finansijskog izvještavanja (HSFI-ima). U okviru isticanja pitanja navodi da se skreće pozornost na odjeljak Događaji nakon datuma bilance u okviru Bilješki uz finansijske izvještaje, gdje se opisuje dana suglasnost Skupštine od 30. ožujka 2022. za kupoprodaju poslovnih udjela u društvu Pakrac-Plin d.o.o. te da mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem. Također, neovisni revizor obavio je reviziju priloženih Bilješki uz Račun dobiti i gubitka za 2021. i Izvještaja o prihodima od obavljanja tržišne energetske djelatnosti za 2021. prema Odluci o načinu i postupku vođenja razdvоjenog računovodstva energetskih subjekata (Narodne novine 111/18) te je dao pozitivno mišljenje.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 1. lipnja 2022. do 14. veljače 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda finansijskog izvještavanja
3. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)
3. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
4. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
6. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaj o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
7. Zakon o porezu na dobit
8. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20)
9. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21)
10. Zakon o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
11. Zakon o radu
12. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)

13. Zakon o održivom gospodarenju otpadom
14. Zakon o gospodarenju otpadom
15. Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom
16. Zakon o vodama
17. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
18. Zakon o tržištu plina
19. Odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2020. te za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2021.
20. Odluka o iznosu tarifnih stavki za distribuciju plina
21. Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu
22. Zakon o javnoj nabavi
23. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
24. Zakon o pravu na pristup informacijama
25. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017.)
26. Pravilnik o postupanju i izvještavanju o nepravilnostima u upravljanju sredstvima u institucijama u javnom sektoru (Narodne novine 78/20)
27. Društveni ugovor (listopad 2014.)
28. Kolektivni ugovor
29. Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta
30. Sažetak značajnijih računovodstvenih politika (siječanj 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz Prijedloga finansijskog plana poslovanja u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i na mrežnim stranicama Društva. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Društva. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, izlaznim i ulaznim računima, postupcima nabave i druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori s direktorom i voditeljicom odjela računovodstva i financija te su pribavljeni obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje, pokriće prenesenog gubitka i javnu nabavu.

1. Planiranje

1.1. Društvo je u prosincu 2020. donijelo Financijski plan za 2021., uz suglasnost Nadzornog odbora. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 8.343.368,00 kn, rashodi u iznosu od 8.446.716,00 kn te je planiran gubitak u iznosu od 103.348,00 kn. Prema finansijskim izvještajima za 2021. prihodi su ostvareni u iznosu od 9.390.289,00 kn, što je 1.046.921,00 kn ili 12,5 % više u odnosu na planirane. Rashodi su ostvareni u iznosu od 9.516.008,00 kn, što je 1.069.292,00 kn ili 12,7 % više u odnosu na planirane te je ostvaren gubitak u poslovanju u iznosu od 125.719,00 kn. Društvo nije donijelo izmjene i dopune Financijskog plana za 2021., iako ostvareni prihodi i rashodi značajno odstupaju u odnosu na planirane. Provodenje Financijskog plana Društvo je pratilo mjesечно kroz analitičke evidencije, ali izvješće o ostvarenju finansijskog plana za 2021. nije sastavljeno. Plan poslovanja za 2021. s planiranim poslovnim aktivnostima i finansijskim pokazateljima, planom kadrova i planom kapitalnih ulaganja nije donesen. S obzirom na to da nije donesen plan poslovanja, osnivaču i vanjskim korisnicima nisu pružene informacije o osnovnim poslovnim ciljevima i aktivnostima koje će Društvo poduzimati u 2021., pregledu ljudskih potencijala i drugih resursa kojima Društvo raspolaže, kao i planiranim ulaganjima i izvorima sredstava za ulaganja (iz vlastitih ili tuđih izvora) kako bi se omogućilo mjerjenje učinaka, odnosno praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva.

Iзвјеšће о poslovanju Društva za 2021. sastavio je direktor, a prihvatila Skupština Društva na sjednici održanoj u svibnju 2022. U Izvješću su navedeni opći podaci o Društvu, podaci o radu po djelatnostima te su opisno navedeni ukupni prihodi i rashodi bez obavljene usporedbe podataka o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima te razrade finansijskih pokazatelja poslovanja. Uz Izvješće o poslovanju trebalo je sastaviti i izvješće o ostvarenju finansijskog plana iz kojeg bi bila vidljiva usporedba planiranih i ostvarenih veličina, razlozi odstupanja, usporedba pokazatelja uspješnosti s prijašnjim razdobljima, odnos broja zaposlenika koji obavljaju osnovnu djelatnost te administrativne poslove i drugi pokazatelji.

Također, Društvo nije donijelo strateški (dugoročni) plan razvoja kojim bi se utvrdili dugoročni ciljevi razvoja Društva te mjere za procjenu uspješnosti ostvarenja zadanih ciljeva. Strateški plan poslovanja treba sadržavati osnovne ciljeve, aktivnosti i nositelje aktivnosti, projekte, procjenu finansijskih sredstava i izvora financiranja te dinamiku ostvarenja tijekom višegodišnjeg razdoblje. Na mrežnim stranicama Društva ukratko su navedeni podaci o misiji, viziji i strategiji Društva, u kojima su sadržani i osnovni ciljevi poslovanja Društva.

Prema objavljenim podacima, misija Društva obuhvaća kvalitetnu, kontinuiranu i pravodobnu opskrbu korisnika svojim uslugama na području gradova Pakraca i Lipika, ispunjavanje zahtjeva na koje se Društvo obvezalo u odnosu na aspekte okoliša, kao i poboljšanje učinkovitosti sustava upravljanja kvalitetom i okolišem, što uključuje i sprječavanje onečišćavanja te implementiranje suvremenih tehnoloških rješenja i procesa kroz odgovorno i transparentno poslovanje. Vizija Društva obuhvaća pružanje kvalitetne, pouzdane i prihvatljive usluge svojim korisnicima temeljene na stručnosti i iskustvu. Društvo kreira svoju strategiju i razvoj u težnji da bude društveno odgovorno, ekološki orijentirano u pristupima proizvodnje i kvaliteti pružanja usluga. Strategija tvrtke odnosi se na rast produktivnosti rada po zaposlenom, edukaciju i zadržavanje broja zaposlenika, usavršavanje kadrova, informatizaciju i tehničko-tehnološku modernizaciju u svim segmentima poslovanja, potpunu usklađenost sa zakonskom regulativom u području okoliša, ali i svim zakonskim i ostalim zahtjevima primjenjivanjem na poslovanje Društva te minimiziranje negativnog utjecaja na okoliš i prevenciju onečišćenja. Društvo nije planiralo način i rokove u kojima bi moglo ostvariti navedene ciljeve. Donošenjem strateškog plana bio bi omogućen uvid u plan provedbe ostvarivanja ciljeva, usporedbu sadašnjih i planiranih aktivnosti te vremenski okvir i resurse potrebne za njihovo ostvarivanje. Prema odredbama članka 7. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije odgovorna je za razvoj učinkovitog i djelotvornog sustava unutarnjih kontrola unutar institucije, na način da, između ostalog, osigura izradu i provedbu strateških i drugih planova, kao i programa za ostvarivanje poslovnih ciljeva institucije te da osigura usklađenost strateških i drugih planova i programa s proračunom, odnosno finansijskim planom institucije.

U prosincu 2021. Društvo je donijelo Godišnji plan poslovanja za 2022., koji sadrži plan kadrova, plan kvantitativnih pokazatelja po djelatnostima, finansijski plan poslovanja te plan investicija. Navedeni Godišnji plan nije detaljno razrađen. Prihodi i rashodi planirani su u ukupnom iznosu, a nisu planirani prema vrsti prihoda i rashoda, odnosno prema računima iz računskog plana. Investicijske aktivnosti planirane su opisno, bez pojedinačnih planiranih vrijednosti i razdoblja u kojem se planiraju ostvariti.

Državni ured za reviziju preporučuje zajedno s finansijskim planom donijeti i plan poslovanja sastavljen na način da podaci o planiranim prihodima i rashodima budu usporedivi s podacima o ostvarenim prihodima i rashodima iskazanima u finansijskim izvještajima kako bi se pratilo ostvarenje plana poslovanja i pravodobno donosile poslovne odluke. Preporučuje u planu investicijskih aktivnosti navesti pojedinačne planirane vrijednosti i razdoblja u kojem je ulaganje planirano ostvariti. U slučaju značajnijih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane, preporučuje tijekom godine donositi izmjene i dopune finansijskog plana. Također, preporučuje praćenje ostvarenja finansijskog plana i plana poslovanja te sastavljanje izvješća o ostvarenju finansijskog plana. Državni ured za reviziju nalaže izraditi strateški plan u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. *Društvo je suglasno s danim preporukama i nalogom i navodi da je donesen Plan poslovanja za 2023., koji je razrađen, između ostalog i prema vrstama prihoda i rashoda te će, u okviru izvješća o radu, sastaviti i izvješće o ostvarenju finansijskog plana. Nadalje, navodi da je donesen strateški dokument razvoja Društva od 2022. do 2026., kojim su definirani preporučeni smjerovi razvoja Društva te plan ulaganja finansijskih sredstava.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Društvo je obvezno voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu, Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja i Hrvatskih standarda finansijskog izvještavanja. Utvrđene nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja odnose se na izvanbilančne zapise.

U poslovnim knjigama nisu evidentirani ni u finansijskim izvještajima iskazani, u okviru izvanbilančnih zapisa, dani instrumenti osiguranja plaćanja (za finansijsko jamstvo u korist državnog proračuna za obavljanje djelatnosti zbrinjavanja otpada i poštanske usluge) u ukupnom iznosu od 200.625,00 kn, što bi omogućilo istinit, pouzdan i točan pregled imovine, obveza i izvora sredstava. Evidentiranje instrumenata osiguranja plaćanja na računima izvanbilančnih zapisa osigurava praćenje poslovnih promjena koje nemaju izravan utjecaj na bilančnu poziciju, a u budućnosti mogu poprimiti obilježje koje može utjecati na poziciju bilance.

Prema odredbi članka 7. Zakona o računovodstvu, poduzetnik je dužan u poslovnim knjigama evidentirati sve knjigovodstvene promjene u poslovnoj godini. Odredbama članka 12. navedenog Zakona, između ostalog, propisano je da je poduzetnik dužan voditi poslovne knjige koje čine dnevnik i glavna knjiga te pomoćne knjige, a glavnu knjigu čine dva odvojena dijela, bilančni zapisi i izvanbilančni zapisi. Odredbama članka 1., stavka 2. Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja propisano je sastavljanje godišnjeg finansijskog izvještaja poduzetnika prema strukturi i sadržaju određenim u prilogu navedenog Pravilnika, a prema Prilogu I. struktura i sadržaj bilance, između ostalog, sadrži podatke o izvanbilančnim evidencijama.

Državni ured za reviziju preporučuje u glavnoj knjizi na računima izvanbilančnih zapisa evidentirati i finansijskim izvještajima iskazati dane instrumente osiguranja plaćanja radi praćenja poslovnih događaja koji mogu prouzročiti promjene na temeljnim računovodstvenim kategorijama.

2.2. Društvo je suglasno s danom preporukom.

3. Pokriće prenesenog gubitka

- 3.1. Vrijednost kapitala i rezervi koncem 2021. u Bilanci je iskazana u iznosu od 9.647.153,00 kn. Sastoji se od temeljnog kapitala u iznosu od 9.968.000,00 kn, prenesenog gubitka u iznosu od 906.383,00 kn (iz 2019. i prijašnjeg razdoblja), kapitalnih rezervi u iznosu od 711.065,00 kn, gubitka poslovne godine u iznosu od 125.719,00 kn i rezervi iz dobiti u iznosu od 190,00 kn. Skupština Društva je u svibnju 2022. donijela Odluku o pokriću gubitka za 2021., kojom će se gubitak u iznosu od 125.719,00 kn pokriti iz dobiti budućih razdoblja. Ukupni preneseni gubitak u 2022. iznosi 1.032.102,00 kn. Skupština nije donijela konkretne mjere o načinu i dinamici kojom će se pokriti preneseni gubitak.

Državni ured za reviziju preporučuje s osnivačima dogovoriti način i dinamiku pokrića prenesenog gubitka.

3.2. Društvo je suglasno s danom preporukom i navodi da će Uprava na sljedećoj sjednici Skupštine predložiti osnivačima način i dinamiku pokrića prenesenog gubitka.

4. Javna nabava

4.1. Društvo je sektorski naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi.

Na mrežnim stranicama Društva objavljen je Pravilnik za provedbu postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017., a u srpnju 2022. sastavljena je i objavljena Izjava direktora o nepostojanju sukoba interesa i Obavijest o nepostojanju sukoba interesa (predstavnika naručitelja), u skladu s odredbama članaka 76. i 80. Zakona o javnoj nabavi.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti vezane za plan nabave, registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, statističko izvješće o javnoj nabavi, pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave te provedbu postupaka nabave.

- Plan nabave

Plan nabave roba, radova i usluga za 2021. nije donesen. Na mrežnim stranicama Društva objavljen je Plan nabave za 2020. s jednim predmetom nabave (naftni proizvodi i goriva), a za 2022. do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) također nije donesen plan nabave roba, radova i usluga.

Društvo kao sektorski naručitelj nema obvezu objaviti plan nabave i sve njegove promjene u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu, ažurirati ga prema potrebi te na internetskim stranicama objaviti plan i sve njegove kasnije promjene, a u planu nabave i registru ugovora navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Također, navedene odredbe iz spomenutog Zakona sadržane su i u Pravilniku za provedbu postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017.

Sadržaj, rok donošenja, način i rokovi objavljivanja, način promjene te druga pitanja u vezi s planom nabave i registrom ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, kao i sadržaj izvješća, način, rokovi objavljivanja i druga pitanja u vezi s prethodnim savjetovanjem i analizom tržišta propisani su Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti plan nabave roba, radova i usluga za poslovnu godinu te planom nabave planirati sve predmete nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, koji se vodi u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, ustrojen je u veljači 2018.

U Registar ugovora, od ustrojavanja do vremena obavljanja revizije (rujan 2022.) unesena su tri postupka javne nabave za nabavu naftnih proizvoda i goriva za koje su ugovori zaključeni u 2018., 2019. i 2020. U 2021. nije bilo provedenih postupaka javne nabave, a podaci o provedenim postupcima jednostavne nabave nisu uneseni u navedeni Registar. Registar ugovora ne sadrži podatke o provedenim postupcima za predmete nabave čija je vrijednost jednak ili veća od 20.000,00 kn. Odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi, propisano je, između ostalog, da se u registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednak ili veća od 20.000,00 kn. Odredbama članaka 6. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, propisano je da je naručitelj obvezan ustrojiti registar ugovora i okvirnih sporazuma za predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednak ili veća od 20.000,00 kn te je obvezan registar ugovora i sve njegove kasnije promjene objaviti u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od dana ustrojavanja ili promjene. U slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine.

Državni ured za reviziju nalaže u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma navesti sve predmete nabave čija je vrijednost jednak ili veća od 20.000,00 kn i ažurirati ga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- Statističko izvješće o javnoj nabavi

Statističko izvješće o javnoj nabavi za 2021. nije sastavljeno, što je bila obveza Društva do 31. ožujka 2022. U 2021. nije bilo provedenih postupaka javne nabave, a podaci o provedenim postupcima jednostavne nabave roba, radova i usluga nisu uneseni u Statističko izvješće o javnoj nabavi.

Prema odredbama članka 441. Zakona o javnoj nabavi, naručitelji su obvezni do 31. ožujka tekuće godine izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu, a uputu o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi središnje tijelo državne uprave nadležno za politiku javne nabave objavljuje na Portalu javne nabave.

Uputa naručiteljima o sadržaju i načinu dostavljanja statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2021. objavljena je na mrežnim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Naručitelji izrađuju izvješće putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju nalaže izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za poslovnu godinu, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Pravilnik o jednostavnoj nabavi

Pravilnikom za provedbu postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. uređeni su postupci za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) za koje ne postoji obveza provedbe postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Navedenim Pravilnikom određeno je da se za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn do 70.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn do 100.000,00 kn postupak provodi izdavanjem narudžbenice ili sklapanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom. Za nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn i radova procijenjene vrijednosti veće od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn postupak nabave provodi se slanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru, a može se i zatražiti dostava ponuda od manjeg broja subjekata iznimno u slučaju žurnosti te zbog tehničkih ili drugih opravdanih razloga. Kriterij odabira je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda. Poziv na dostavu ponuda može se i istodobno sa slanjem gospodarskim subjektima, objaviti i na mrežnim stranicama Društva. Rok za dostavu ponuda nije utvrđen spomenutim Pravilnikom, a određuje se u pozivu na dostavu ponuda. Otvaranje ponuda nije javno, a za odabir ponude dovoljno je da pristigne jedna ponuda koja udovoljava traženim uvjetima.

Društvo unutarnjim aktom nije promicalo potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave, jer je prag do 70.000,00 kn za robe i usluge te do 100.000,00 kn za radove (nabava se obavlja izdavanjem narudžbenice ili sklapanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom) previše postavljen. Također, nije utvrđen rok za dostavu ponuda u postupcima jednostavne nabave.

Odredbom članka 15. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene električnih sredstava komunikacije. Nadalje, odredbom članka 4. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da je naručitelj, u primjeni navedenog Zakona, u odnosu na sve gospodarske subjekte obvezan poštovati načelo slobode kretanja robe, načelo slobode poslovnog nastana i načelo slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, načelo jednakog tretmana, načelo zabrane diskriminacije, načelo uzajamnog priznavanja, načelo razmjernosti i načelo transparentnosti.

Skreće se pozornost da je od lipnja 2020. putem Električnog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske omogućeno objavljivanje i jednostavnih nabava, koje se nalaze na izdvojenom popisu objava.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom promicati potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave utvrđivanjem nižih pragova do kojih se nabava roba, radova i usluga može nabaviti izravnim ugovaranjem, bez provedbe postupaka nabave. Nadalje, preporučuje unutarnjim aktom određivanje rokova za dostavu ponuda, koji će omogućiti gospodarskim subjektima dovoljno vremena za pripremu i dostavu ponuda.

- Postupci nabave

Društvo vodi evidenciju zaključenih ugovora i izdanih narudžbenica, ali nema cjelovite podatke o vrijednosti nabave putem zaključenih ugovora i narudžbenica. Rashodi koji podliježu primjeni Zakona o javnoj nabavi u 2021. odnose se na dio drugih vanjskih troškova (usluge tekućeg održavanja, intelektualne, poštanske, telefonske, informatičke, prijevozne, odvjetničke usluge, troškove osiguranja imovine i druge usluge) ostvarene u iznosu od 795.246,00 kn i troškove sirovine i materijala u iznosu od 558.189,00 kn, odnosno ukupno ostvarene rashode u iznosu od 1.353.435,00 kn.

Tijekom 2021. nabavljeno je goriva u vrijednosti od 212.065,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za nabavu naftnih proizvoda i goriva proveden je otvoreni postupak javne nabave u 2020. te je s odabranim dobavljačem u lipnju 2020. zaključen ugovor o nabavi u vrijednosti od 174.550,00 kn odnosno 218.188,00 kn s porezom na dodanu vrijednost na rok od jedne godine. Predmet nabave su naftni proizvodi i gorivo, a prema objavljenom troškovniku predviđena je ukupna nabava 26 000 litara goriva. Tijekom 2021. i do obavljanja revizije (rujan 2022.) nije proveden postupak jednostavne ni javne nabave za naftne proizvode i goriva, a nabava se obavlja izravno od istog dobavljača s kojim je Društvo imalo zaključen ugovor, čija primjena je bila utvrđena od 1. lipnja 2020. do 31. svibnja 2021.

Društvo je od lipnja do konca prosinca 2021. nabavilo goriva u vrijednosti od 130.945,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. S obzirom na to da je vrijednost nabave goriva manja od 200.000,00 kn, trebalo je provesti postupak jednostavne nabave prema odredbama Pravilnika za provedbu postupaka jednostavne nabave iz lipnja 2017. Prema odredbama navedenog Pravilnika, nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti veće od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn te nabavu radova procijenjene vrijednosti veće od 100.000,00 kn do 500.000,00 kn naručitelj (Društvo) provodi slanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru, a odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja donosi odgovorna osoba Društva na prijedlog povjerenstva.

Državni ured za reviziju nalaže postupke jednostavne nabave roba, čija je procijenjena vrijednost manja od 200.000,00 kn, provoditi u skladu s odredbama Pravilnika za provedbu postupaka jednostavne nabave.

- 4.2. *Društvo je suglasno s danim preporukama i nalozima i navodi da je donesen Plan nabave za 2023., kojim su planirani svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn odnosno 2.650,00 eura, kako je propisano odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nadalje, navodi da su nakon rješavanja kadrovskog problema u području javne nabave početkom 2023. u tijeku aktivnosti vezane za procese nabave, uključujući ažuriranje Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te izradu statističkog izvješća o javnoj nabavi.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Društva za 2010., o čemu je sastavljen Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjero je je li Društvo postupilo prema nalozima i preporukama danim u prošoj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuka iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
1	2	3		4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2010.	Uspostaviti djelotvoran sustav unutarnje kontrole kako bi se izbjegle nepravilnosti i propusti u poslovanju.	-	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2010.	Obavljati cijeloviti godišnji popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu.	-	provedeno
3.	Gubici vode	2010.	Poduzimati radnje za smanjenje gubitaka vode u cilju racionalnog korištenja vode, smanjenju troškova, a time i poboljšanja finansijskog poslovanja Društva.	-	nije primjenjivo
4.	Javna nabava	2010.	Planom nabave planirati nabavu svih roba, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	nije provedeno
5.		2010.	Sastavljati izvješća o javnoj nabavi i dostavljati tijelu nadležnom za sustav javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	nije provedeno
6.		2010.	Nabavu roba i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	nije provedeno

*Društvo nije bilo obvezno dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljenje finansijske revizije za 2010.

Obrazloženje dane preporuke koja nije primjenjiva daje se u nastavku.

- S obzirom na to da Društvo od travnja 2014. nije isporučitelj vodnih usluga, preporuka u vezi s poduzimanjem radnji za smanjenje gubitaka vode nije primjenjiva.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Društvo je suglasno sa statusom naloga iz prošle revizije.*

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE**1. Nadzorni odbor:**

Vlado Stakor predsjednik od 10. rujna 2018.

Marijan Kratki zamjenik predsjednika od 10. rujna 2018.

Robert Matijašević član od 10. rujna 2018.

Davor Sandrini član od 10. rujna 2018.

Bore Tutić član od 3. studenoga 2020.

2. Uprava:

Josip Bišćanin direktor od 6. lipnja 2018.